

**ПРИМЕРНА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РОДИНОЗНАНИЕ –
РАЗШИРЕНА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДГОТОВКА
В ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ
(НАРЕДБА № 5 НА МОН, ЧЛ. 8, АЛ. 3 ОТ 30.11.2015 Г.)
2. КЛАС**

32 учебни седмици по 1 час седмично

Учебна седмица	Тема	Компетентности като очаквани резултати	Нови понятия	Примерни дейности
1.	Най-интересните места в България, които посетих през лятото	Споделя собствени преживявания във връзка с посетени забележителности на родния край и родината, с опознаване на природата и др.	Забележителности в родния край и родината	Демонстрация на снимки, албуми. Презентация на забележителности на България.
2.	Моето родословно дърво	Самостоятелно конструира родословно дърво и проследява роднински взаимоотношения. Дава примери за положителни взаимоотношения в семейството и в рода.	Семейство, роднини, род	Споделяне на любимите поговорки на моите роднини (интервюта с роднините и създаване на албум със снимки и илюстрации). На гости в дома на моите роднини. Създаване на летописна книга на рода заедно с родителите.
3.	Нашият задружен клас	Разсъждава върху своята роля за установяване на приятелски взаимоотношения в класа. Познава своите права и задължения и обосновава тяхната взаимовръзка.	Съученик, приятел	Ролева игра: „Как да кажа НЕ, без да огорча съучениците си?“ Дискусия: Приятелството между момчетата и момичетата. Обсъждане на казуси – Как разрешаваме нашите спорове?
4.	Азбука на уважението	Обосновава необходимостта от взаимно уважение между хората. Обяснява ролята на правилата в училище, у дома, на улицата, в киносалона и в театъра, които ни помагат да живеем в разбирателство с другите. Разбира ролята на самоконтрола и самодисциплината.	Уважение	Изработване на албум с илюстрации на правилата за уважение между съучениците, към учителя, към родителите. Ролеви игри и дискусии: Защо искам хората да ме уважават? Кого и защо уважавам най-много? (<i>хора, които познавам; забележителни личности от миналото; литературни или филмови герои</i>).

5.	Празникът на нашето селище	Ориентира се в общественото значение на празника на селището и в значението му за всяко семейство. Опознава забележителностите и видните личности в родния край.	Град Село Обществена сграда Празник на селището	(Тук влизат и съборите, които са най-важната дата от живота на всяко село.) Работа в екип. Игра: „Познай какво виждам“ (Учителят дава образец за разказ описание, като описва място в селището. Учениците трябва да познаят кое е мястото и къде е застанал учителят. Предание (или легенда) за възникването на нашето селище. Претворяване в сюжет за театрализирана игра и при възможност публично представяне пред родителите.
6.	Моето бъдеще	Прилага знанията за професиите за описание и избор на желана професия. Разбира, че всеки труд е ценен и полезен за хората.	Професия Труд	Професиите на хората от нашето селище (интервюта за радиопредаване и/или рисунки с надписи за албум). Дискусия: Без кои професии не можем? Има ли ненужни професии? Защо мечтая да стана...?
7.	Транспортът в миналото и днес	Дава примери за пътя на прогреса в транспортните средства и промените в начина на живот на хората. Открива връзката между природните дадености и видовете транспортни средства.	Транспортно средство Видове транспортни средства Време	Музей на живите транспортни средства (създаване на експозиция за животни, които все още се използват за транспорт – снимки на животните, на стопаните им, на предметите, които съпровождат използването на животните и предметите, които са необходими в грижата за тях). Правила за поведение в обществения транспорт (ролеви игри). Какви транспортни средства ще се използват в бъдеще? (изложба от илюстрации в класната стая).
8.	Забележителностите на България	Описва забележителности в родното селище и в България.	Забележителности, създадени от природата и забележителности, създадени от хората	Планиране на екскурзия на класа (подреждане на снимки за презентация, презентация и дискусия). Създаване на албум със забележителности в раздели – природни, културни и исторически забележителности в родния край.

9.	Разходка във времето	Разказва за промени в начина на живот и бита на предходните поколения. Отбелязва ролята на прогреса за положителните промени в живота.	Минало	Издирване и подбор на материали за интересни игри на предците. Разговор с роднини за промените в бита, комуникациите и транспорта. Работа по екипи.
10.	Моят календар с рождени и имени дни	Отбелязва в календара определени дати и проследява датите по календара.	Календар Година, месец, ден Време	Отбелязване върху календар и създаване на албум с рождените дни на роднините и съучениците. Изработване на прабългарски календар за украса на класната стая (екипна работа).
11.	Тайните на природата	Разграничава природни обекти от обекти, създадени от човека. Разграничава жива от нежива природа. Овладева умения за наблюдение, проучване и изучаване на природен обект – мравуняк.	Природа, Жива и нежива природа	Наблюдение на покълване на семена, наблюдение под лупа или микроскоп. Игра „Природа или не“ за определяне на произхода на различни обекти. Игра „Мога ли без...“ за връзката между жива и нежива природа, както и връзката между растенията, животните и човека.
12.	Природната въртележка	Описва сезонни промени и разбира непрекъснатостта на природните изменения.	Сезонни промени	Проследяване на прогноза за времето и представяне на собствена прогноза от екип ученици. Изготвяне и периодично попълване на природен календар.
13.	Моите любими зимни празници Учебен проект	Разпознава и разказва за зимни празници, празнувани от различни етнически общности. Разбира посланията на зимните празници и участва в тяхното пресъздаване.	Зимни празници Народен обичай	Запознаване с народната обредност, свързана с различните зимни празници. Разучаване на наричания, свързани със зимните празници. Пресъздаване на различни елементи от зимните празници. Подготовка за зимните празници в училище и у дома – украса на стаята, изработване на сурвакници, участие в етюди, свързани със зимните празници.
14.	Да пресъздадем обичаите на Бъдни вечер и на Коледа	Разбира посланията на зимните празници и участва в тяхното пресъздаване.		Пресъздаване на различни елементи от зимните празници. Битова вечер – представяне на зимен празник пред публика. Подготовка за зимните празници в училище и у дома – украса на стаята, изработване на сурвакници, разучаване на коледарски песни.

15.	Природна аптека	Групира растения (билки) според особености на устройството на стъблото и определя части на растението във връзка с лечебните им свойства. Разпознава, назовава и посочва лечебните свойства на билките.	Билки	Създаване на изложба от билкови чайове и определяне на лечебните им свойства. Проучване на разпространените билки в родния край и използването им от хората за опазване на здравето. Правила за събиране на билки. Игра „Тревисто растение, храст, дърво“ – учителят назовава растение, учениците вдигат прави ръце, ако е дърво; свалят ги, ако е храст; клякат, ако е тревисто растение.
16.	Човекът и животните	Разпознава домашни и диви животни и прави кратко описание на външен вид, начин на живот и други особености. Познава и описва промени на животните през сезоните.	Домашни и диви животни, домашни любимци	Наблюдение на презентация на диви животни, които не се срещат у нас. Самостоятелно проучване на животински вид и по екипи доклад за особености в начина на живот. Създаване на албум, посветен на дивите животни. Проучване на изчезнали или застрашени от изчезване видове, както и причините, довели до това.
17.	По стъпките на изследователите	Решава конкретни задачи с изследователски характер в природата.	Природозащитници Природоизследователи	Разходка в близкия парк/гора, свързана с изследователски задачи, предварително подготвени от учениците – преброяване на широколистни и иглолистни дървета, забелязани гнезда на птици, мравуняци и т.н. Природозащитни дейности в родния край – почистване на района, ограждане на мравуняци, поставяне на хранилки и къщички за птици.

18.	Загадки за природолюбители	Разграничава благоприятни и неблагоприятни последици в природата от дейността на хората.	Природозащитници Природоизследователи	Наблюдения колко дни растение би издържало без светлина, топлина, вода, почва. Изготвяне на книжка на природолюбителя, в която се описват дейности с положително влияние върху природата. Планиране на почистване на близка местност, залесяване, засаждане на дърво, храст, цвете в училищния двор.
19.	Човекът и природата	Обобщава зависимостта между жива и нежива природа. Обобщава зависимостта между човека и природата.	Жива и нежива природа	Игра „Верижка“ – посочва се определен природен обект, а следващият играч трябва да посочи друг, който зависи от предходния или влияе върху него. Така се илюстрира глобалната връзка между явленията и процесите в природата.
20.	Под крилото на Самарското знаме	Разказва за историческото събитие, свързано с националния празник. Разпознава националните символи на Република България, свързва ги с възстановяването на българската държава. Назовава и разказва за известни личности, свързани с борбата на българския народ за свобода.	Национален празник, герб	Виртуално пътешествие в миналото – живо тълкуване на българите под османска власт, жаждата за свобода, борци за свобода, участие на българския народ в Руско-Турската освободителна война. Свързване на символите на България – знаме, герб, химн – с възстановената държавност. Организиране на състезателна игра, в която участниците разказват или изпълняват задачи, свързани с борбата за свободата. Организиране на поход/екскурзия до Шипка или мястото в родния край, свързано с национално-освободителното движение или Руско-Турската Освободителна война. Поднасяне на цветя/венци. Подготовка на литературно-музикална програма и представянето ѝ пред публика.
21.	Разгневената земя	Посочва адекватната реакция в критични за здравето и живота ситуации при бедствия. Познава правилата за евакуация от училище.	Природно бедствие	Запознаване с природни бедствия, характерни не само за България (информация, подготвена от учениците). Запознаване с факти, свързани с природните бедствия и правилата за поведение у дома и в училище. Симулативна игра за евакуация от училище.

22.	В безопасност в критични ситуации	Посочва адекватната реакция в критични за здравето и живота ситуации при бедствия. Познава и прилага основни правила за безопасно поведение на улицата, в училище, при игра и по време на отдиш, в интернет.	Инцидент, авария	Изготвяне на план за евакуация (у дома, на детската площадка). Подготовка за поход в гора/планина, екскурзия (как да подготвя багажа си, какво да взема и какво – не). Игри в междучасията, по време на отдиш и т.н.
23.	Моето удивително тяло	Разбира, че опознаването на човешкото тяло има голямо значение за опазване на здравето.	Части на тялото	Наблюдения върху човешкото тяло и дейността на различните органи. Любопитни факти (от учениците), свързани с опознаване на тялото. Дискусия: Възхитителното тяло е това, което...
24.	Нашите сетива	Познава сетивните органи и техните функции при ориентирането в света. Познава правила за спазване на хигиена на сетивните органи и последиците от пренебрегването им.	Сетивни органи	Различни опити за значението на сетивата (как бих опознавал света, ако не чувам, ако не виждам, ако не мога да говоря). Да се поставиш на мястото на човек в неравностойно положение – например да свършат нещо със затворени очи, само с лява ръка, да опитат да четат по устните със запушени уши...
25.	Моето здраве – моето богатство	Разграничава здравословния начин на живот от нездравословния и посочва факторите за опазване на здравето.	Здравословен начин на живот	Изготвяне на пълноценен дневен режим и здравословно меню (от учениците). Опити, свързани с разпознаване на видове храни. Откриване на любопитни факти, свързани с храненето. Изготвяне на постер с правила за здравословен начин на живот.
26.	Да пресъздадем обичаите на Лазаровден и на Цветница	Разпознава и разказва за пролетни празници, празнувани от различни етнически общности.	Пролетни обичаи Битови празници	Запознаване с народната обредност, свързана с различните пролетни празници. Участие в етюди, свързани с пролетните празници.

27.	Шарени яйца, писани	Разбира посланията на пролетните празници и участва в тяхното пресъздаване.	Пролетни обичаи Битови празници	Пресъздаване на различни елементи от пролетните празници. Битова вечер – представяне на пролетен празник пред публика. Подготовка за пролетните празници в училище и у дома – украса на стаята, изработване на мартеници, вене на венци, боядисване на яйца, разучаване на лазарски песни.
28.	Родината празнува	Разпознава официалните празници в Република България и ги свързва със събития, личности и ценности. Обосновава обединяващата им роля за всички български граждани. Откроява националния празник като най-значим сред тях.	Официални празници	Изработване на празничен календар – отбелязване на всеки от официалните празници върху календара с илюстрация, която му съответства (възможност за екипна работа). Свързване на всеки от празниците със събитията или личностите, които го определят. Подготовка на постер или презентация за избран празник. Създаване на екипи, които да изготвят празнична програма от дейности и инициативи за всеки от официалните празници.
29.	Нашата азбука	Познава делото на Кирил и Методий. Разбира значението на просветата и културата за запазването и възхода на един народ. Разбира значението на празниците за съхранение на българския народ, за запазване на народните добродетели и утвърждаване на българската култура.	Азбука	Запознаване с делото на братята Кирил и Методий и техните ученици Климент и Наум в България. „Преводи“ от кирилица на латиница и обратно. Проучване как кирилицата се е разпространила от България в други страни и кои други страни използват кирилицата днес. Споделяне на чувства и преживявания, свързани с Деня на българската просвета и култура и славянската писменост. Предложения за дискусии: Как разбирате думите на Константин Кирил Философ „Голи са без книги всички народи.“?, Как пише в интернет?

30.	Род, народ, родина	Описва България като родина на всички български граждани. Разказва за общочовешки ценности и добродетели.	Български граждани	Дискусии: Има ли народи без родина? Какво е общото в думите род, народ, родина? Защо? Да живеем в мир и разбирателство? (обща права и задължения, еднакви за всички, познаване на различните общности и уважение към културата им). Интервю: Какво е за мен родината?
31.	Постъпките на героите	Дава примери за паметници от родината и от родния край и за проява на почит и уважение към българските национални герои и историческите паметници.	Паметник	Разглеждане или създаване на карта на паметниците и музеите в родното място; посещение на някои от тях; виртуално пътешествие до знакови места в родината ни, където са издигнати паметници на герои или важни събития; представяне на живота и делото на български герой, проект за създаване на паметник (възможност за екипна работа). Отбелязване на картата на България.
32.	Най-интересното от 2. клас	Оценява своята дейност и демонстрира резултати от нея.		Представяне на създадените материали в обучението по околна среда като избираема учебна дисциплина.